

# Placed by: ing



Svein Bratberg håper at noen tar den med og lar den vandre til en ny cach.

Svein Bratberg soper løv over en liten plastboks. Inni boksen ligger en geocoin. Han håper den ender opp på Sydpolen.

**Tekst:** Anna Krakstad  
**Foto:** Stein Harald Øigård

**L**ivet forandret seg i 2008 da Svein Bratberg fra Lillesand fylte 60 år og fikk GPS av kona.

– Vi har hytte på Vestlandet. Før tok det oss nøyaktig elleve timer å kjøre dit. Nå vet vi ikke lenger hvor lang tid det tar. Nå har vi kjøpt oss campingbil og turen til Vestlandet går med mange stopp underveis for å finne cacher.

Svein Bratberg og kona Inger har funnet 1660 cacher siden han fikk GPS. De fant sine første cacher utenlands i Paris, som ekteparet besøkte rett etter hans 60-årsdag.



Svein Bratberg har valgt en lomme i fjellet for å skjule cach nummer 86. Cachen dekkes med løv og regnes for å være enkel å finne. Men litt

# sve



må en lete, ellers hadde det ikke vært moro.

## «Jeg fant aldri den cachen»

– Vi opplevde at vi kom til vakre steder som var så godt som uten turister fordi vi lette etter cacher. Det synes vi var så spennende at vi ville fortsette.

Da de vel hjemme lette etter cacher i eikeskogen ved Skiftenes i Grimstad, var de fanget.

– Det var tåke da vi var der første gang. Vi så ingen ting, men vi fant cachen. Senere var vi tilbake i finvære og fikk oppleve et aldeles nydelig område. Selvsagt er det spenningen ved å lete, men det er også det at vi kommer til steder vi aldri ville ha funnet frem. Før gikk vi mye turorientering, nå er kart og kompass byttet med GPS.

**Internasjonal hobby.** Det finnes millioner geocachere i verden. De aller fleste har nok hygge med å finne frem til poster.

Svein Bratberg har tatt et skritt videre i «leken» og er en ivrig postlegger. Under navnet ingsve, satt sammen av fornavnene Inger og Svein, har han lagt ut 85 cacher.

Cach nr. 86 får vi være med å legge ut. Cachen, som er en liten plasteske med lokk, settes ut nær Lofthusmonumentet på Lofthus ved Lillesand. Det går sti fra veien og opp til en oppslagstavle som forteller om Kristian Lofthus, bondeføreren som på slutten av 1700-tallet talte bøndernes sak mot embetsmenn og handelsborgere.

– Jeg liker å legge cacher på steder der de som leter får en eller annen opplevelse med på letingen. På nettet kan de lese om Kristian Loftshus, i tillegg

opp søker de et sted de fleste ellers ikke ville besøkt, sier Svein Bratberg.

**Slapp å handle.** Det finnes cacher over alt. Den første norske cachen ble lagt ut i Bergen i 2001 og feiret 10-årsjubileum fjor.

Norges høyestliggende cach er på Galdhøpiggen, den er det mange som finner. Norges sydligste ligger på Skjernøya i Mandal.

En av de mest utilgjengelige ligger på Lodalskåpa på Jostedalbreen. Den er registrert funnet av to eller tre østerrikere.

Det ligger en cach på Frans Josefs land, men der må en ha tillatelse av russerne for å gå i land. På en plattform i Nordsjøen finnes en cach og på Sørlandssenteret. En av dem som fant cachen på Sørlandssenteret skrev på registreringssiden: «Gudskjelov at det var cash her så jeg slapp å gå i butikkene med kona,

– Noen cacher er det en utfordring å finne, du risikerer både å måtte svømme og klatre. Noen er som rebuser, du må løse en for å komme videre. Hollendere og tyskere finner de vanskeligst tilgjengelige cachene i Norge, mens nordmenn er ivrige på de enklere.

**Familieaktivitet.** – Geocaching er bedre enn rosiner når en skal gå på tur med unger, sier Bratberg.

Flere enn 3000 har funnet cachen som er plassert ut av ingsve. Det er han fornøye med.

Aller mest fornøyd er han når finnerne skriver i loggen etter et funn av de cachene han har lagt ut. Det er fint om de skriver noe om turen, hvordan de likte cachen, om spesielle opplevelser og lignende.

Et smilefjes eller en forkortelse er litt lite. ►

## FAKTA

### Hva er geocaching?

● Geocaching er en internasjonal aktivitet som kan sammenliknes med orientering, der man finner frem ved hjelp av GPS i stedet for kart og kompass. «Cacher» eller «poster» er plassert ut over store deler av verden.

● Det er gratis å være med og du finner en database over alle postene på [www.geocaching.com](http://www.geocaching.com).

● Slik gjør du:

● Man søker fram en post i databasen.

● Laster koordinatene inn på GPSen.

● Rusler ut og finner stedet og leter fram boksen på posten.

● Signerer loggen man finner i boksen for å vise at man har fysisk vært på posten.

● Lukker boksen forsvarlig og legger den nøyaktig tilbake på plass.

● Når man kommer hjem søker man opp posten i databasen igjen og registrerer at man har funnet posten.



En GPS er helt nødvendig for å drive geocaching. GPS-en finnes i flere prisklasser. Denne kan også brukes i bil for å finne frem på ukjente steder.

► – Alle utleggerne liker å få tilbakemeldinger.

I vinter la han ut 20 cacher rundt skiløypa på Øynaheia. Ingsve er kjent for små, forseggjorte «First to find»-sertifikater som legges i cachene.

For noen er det ekstra stas å få tak i disse. Den kvelden cachene ble tilgjengelige på nettet, var temperaturen minus 27 grader.

En av de ivrigste cacherne i distriktet ga seg likevel i vei. Han var ingen skigåer, men ville gå på beina rundt skiløypa.

På vei innover heia møtte han løypermaskinen og ble anbefalt å snu.

– Han skrev at han fulgte rådet. Han fikk med seg noen av sertifikatene,

men lot de fleste ligge til andre med ski på bena, forteller Bratberg.

**Stor aktivitet.** Ingsve er ikke den eneste lokale som legger ut poster. Signaturen Hårek og Gyda har mange poster på samvittigheten. Etter en liten pause er de nå aktive igjen og har lagt ut 10–12 poster i et flott turområde ved Nes Verk. Laksen er en annen signatur som holder til ved Risør. I Grimstad herjer Grandad, og det finnes mange andre. Bratberg vil ha enda flere.

– Vi mangler cacher i Iveland kommune. Der burde det være flere spennende ting, for eksempel gamle gruver som det hadde vært gøy å finne frem til. Dessuten kunne det godt vært flere

cacher i Åmli. Tenk hvor moro det hadde vært å gå toppturer dersom det fantes en cach en kunne finne på veien.

**Blir godkjent.** Vi sitter ved støtten på Loftshus og ser utover et nykalket jorde. Monumentet har en liten beplantning rundt, men der nytter det ikke å lete etter cachen. Svein Bratberg legger aldri ut cacher på kirkegårder, i murer eller i beplantning. Han har sett murer som nærmest er blitt revet i stykker av ivrige cacherne, og det vil han ikke risikere.

– Når vi er ferdige går jeg hjem og melder inn denne cachen. I Norge er det fire frivillige som sjekker og godkjenner nye cacher. Når de har kontrol-

lert denne, blir den lagt ut på nettet og tilgjengelig. Det tar som regel et døgn før den er tilgjengelig, sier han.

For det er laget regler. Blant annet skal det ikke ligge cacher nærmere hverandre enn 161 meter. Selve cachen er også standardisert, selv om variasjonen av dem er mange.

– Den aller største cachen jeg har funnet, lå på Jæren. Den var så stor at både kona og jeg fikk plass inni.

**Måtte snu.** Svein Bratberg har hatt mye moro på leting etter cacher. Selv de han ikke finner. Han måtte ta flere turer til Sagesund utenfor Tvedestrand før han fant en cach som er lagt ut der. Han husker også godt da han besøkte en li-



For noen er det viktig å få tak i sertifikatet (til venstre), som forteller at de har vært først til å finne cachen. Andre synes det er nok bare å finne frem.



Har du med barn på geocaching er det lurt å ha med noen små ting som kan byttes med det som finnes i «skatten».

ten by i Montenegro. Akkurat hva byen heter, husker han ikke, men den var gammel og der fantes et fort. Da han sto på toppen av fortet viste GPSen at han var 20 meter fra cachen. Problemet var at der han sto gikk en 30 meter lang ur rett ned. Nede i ura så han ruinene av en gammel kirke og forsto at cachen måtte ligge der. Turistbussen ventet, i det fjernet lynte og tordnet det, men han klarte å komme nesten til kirken. Da brøt uværet løs over hodet hans.

– Jeg fant aldri den cachen. Men opplevelsen ville jeg ikke vært foruten, sier han.

Han har måttet notere noen DNF-er, Do Not Find, men det er også en del av opplevelsen.

Brattberg har som mål å legge ut 100 cacher totalt, kanskje noen flere. Han tror ikke det kan bli for mange, selv om han ser at noen nok vil bli tatt vekk etter noen år.

– Det er hjemme foran nettet en må velge. Det er viktig å finne noe en synes er spennende å lete etter. Uansett er det en fantastisk måte å komme rundt på.

## FAKTA

### Hva er en cache?

- Oversatt fra engelsk betyr «cache» et gjemt forråd, et depot, eller et gjemmed. Ordet er opprinnelig fransk, hvor cache betyr å skjule.
- En cache er en beholder og kan være alt fra en diger tønne til en bitte liten sak som man så vidt får rullet en tynn papirremse inni.
- Cachetyper er ofte beskrevet på cachens webside:
  - nano – er mindre enn et fingerbøll og inneholder bare en tynn papirremse
  - micro – er på str. med en 35mm filmboks
  - small – er større enn micro og mindre enn regular
  - regular – rommer 1 til 2 liter
  - large – er større enn regular
  - palatka style – en kraftig zip-lock pose som har fått tykk tape rundt seg for kamuflasje og forsterkning. Den festes gjerne med en magnet som ligger inni posen.

## FAKTA

### Hva inneholder cachen?

- En cache må minimum inneholde en logg, det vil si en bit papir slik at de som besøker cachen kan skrive signaturen sin. Som regel inneholder den også en blyant.
- I bokser som kan romme det, finner man gjerne noen bytteting, gjerne små leker som barn kan ta i bytte for små ting de har med seg.
- En cache kan inneholde Travel Bugs (TBer) og geocoins / coins. En Travel Bug er en liten brikke (dogtag) med et unikt nummer som henger på en gjenstand, som kan være en leke og vandrer rundt på samme måte som en geocoin. Dette er spesielle bytteting som skal reise fra cache til cache og har sin egen webside hvor du logger at du tar den med.
- Svein Bratberg har plassert en geocoin i sin cach nr. 86. Hans håp for den er at den skal havne på Sydpolen.